

Föreningsmeddelanden.

Alla sammanträden under 1944 (utom den 25 september) ha hållits på Riksmusei Entomologiska Avdelning. Den 21 mars fungerade prof. Trägårdh som ordförande, den 26 januari folkskoll. Ax. Olsson som sekreterare; i övrigt har prof. Tullgren varit ordförande och lektor Lindroth sekreterare.

Sammanträdet onsdagen den 26 januari 1944.

Närvarande 24 medlemmar.

Ordf. yttrade några minnesord över Föreningens nyligen bortgångne Hedersledamot, mångårige styrelseledamoten och träge medlemmen fil. dr. Abraham Roman.

I styrelsen omvaldes prof. Trägårdh (v. ordf.), lektor Lindroth (sekr.), fil. lic. Ahlberg och fil. dr. Nordström samt fil. dr. Brundin (suppl.). Som ledamot i biblioteksutskottet omvaldes prof. Lundblad och i redaktionskommittén prof. Tullgren. Till revisorer omvaldes tandl. Engdahl och ingenjör Borell, med aktuarie Norstrand och fil. lic. B. Rudebeck som suppleanter.

Följande nya medlemmar invaldes: Hr Gunnar Dahlström, Hällnäs; hr Karl Danielsson, Övertänger; aman. Eric Kjellander, Lund; löjtn. Åke Nilsson, Transtrand; tjänstem. P. R. Nordenskiöld, Sthlm; hr Olof Pehrson, Lycke; stud. Bengt Sjögren, Lund.

Föreningen beslöt att i det planerade insektbytet tillämpa en poängskala i 17 grader från 1—100.

Fil. lic. B. Kullenberg höll ett föredrag: »Om myrlika skinnbaggars biologi.» Det belystes av ett stort antal bilder.

Dr Nordström visade följande fjärilar: Exx. från Sk. och Gtl. av *Lithosia pallifrons* Zell., vilka äro mörkare än den typiska formen från Tyskland men ljusare än ab. *grisea* Fuchs och möjligen utgöra en särskild lokalform. — 2 ♂ av *Drymonia trimacula* Esp. från Sk. Lund (1942, 1943, Burrau), av vilka det ena tillhör ab. *dodonaea* Hb., det andra ab. *albilineata* Nordstr. n. ab. (skild från ab. *fusca* Rbl. genom vit yttre tvärlinje på framvingen). — ♂♀ från Gtl. av *Eupithecia distinctaria* H.-S., tidigare blott känd i 1 ex. från Öl. Den är nu tagen vid När och Höglint 1934 av Ekström och vid Östergarn 1942—43 av Norstrand.

Sammanträdet måndagen den 21 februari 1944.

Närvarande 32 medlemmar.

Till nya medlemmar valdes: Stud. Göte Andersson, Krylbo, och hr Mauritz Carlberg, Sthlm.

Tandl. Engdahl uppläste den av honom och ing. Borell skrivna revisionsberättelsen för räkenskapsåret 1943. Föreningen beviljade, enligt revisorernas förslag, ansvarsfrihet för styrelse och kassaförvaltare.

Fil. lic. B. Petersen höll ett föredrag: »Om två raser av rapsfjärilen (*Pieris napi*) i Fennoskandia och deras postglaciala historia». Undersökningarna, som gälla förhållandet mellan huvudformen och *f. adalwinda* Fruhst., komma att fullföljas och i sinom tid publiceras.

Sammanträdet tisdagen den 21 mars 1944.

Närvarande 35 medlemmar samt 4 gäster, däribland Dr. phil. Speich från Zürich.

Till nya medlemmar valdes: Fil. dr. P. O. Atlestam, Göteborg; överläkare John Svensson, Karlstad; Ångby Samrealskola.

Föreningen beslöt att framgent, så vitt möjligt, ha fjärde måndagen i månaden till fast sammanträdesdag.

Aftonens föredrag, som hölls av ingenjör Otto Cyrén under rubriken: »Bilder från resor i Kvickjocksfjällen», var visserligen inte entomologiskt, men de utomordentliga färgfotografierna mottogs med stor entusiasm.

Folkskoll. Ax. Olsson visade de för landet nya *Atheta*-arterna *A. (Microdota) minuscula* Bris. och *A. (Acrotona) obfuscata* Gr., bestämda av Dr Brundin och tagna, den förra vid Fåfången (Sthlm), den senare i Nora villastad (Upl. Danderyd).

Dr Brundin visade 6 hittills okända *Atheta*-arter, därav 4 svenska, vilka av honom komma att nybeskrivas.

Stud. Lundevall visade *Monochamus galloprovincialis* Ol. från Luleå (1920, Durango) och *Athous rufus* De G. från Upl. Bro, Brogård 16/8—41.

Sammanträdet måndagen den 24 april 1944.

Närvarande 28 medlemmar och 1 gäst.

Till nya medlemmar valdes: Fil. lic. Helge Backlund, Lund; ingenjör T. Lundén, Skelleftehamn; lektor Torsten Pehrson, Sthlm; ritare Stig Östberg, Lidingö.

Årets Grill-stipendium tilldelades Birgit Hagberg, elev vid läroverket i Hässleholm.

Föreningen godkände det av den för ändamålet tillsatta kommittén uppgjorda förslaget till regler för Föreningens insektbyte. Till funktionärer i detta utsågos: Aktuarie Norstrand (föreståndare), tjänsteman Faugert och stud. Landin (assistenter), Dr Nordström och folkskoll. Ax. Olsson (kontrollanter).

Prof. Trägårdh höll ett föredrag: »Jämförande morfologi som grundval för systematiken illustrerat genom Acariderna». Undersökningarna komma inom kort att publiceras i ett större arbete.

Dr Brundin meddelade, att de hittills till *Oxypoda* förda arterna *lateralis* Mnh., *exigua* Er. och *planipennis* Th. enligt hans undersökningar visat sig tillhöra sl. *Atheta*.

Lektor Lindroth meddelade, att *Bembidion dentellum* Thbg. i Nord-europa visat sig innehålla även arten *nigripes* Mnh.¹, som är nordlig och hos oss går ner i Jtl. och Äng.

Sammanträdet måndagen den 22 maj 1944.

Närvarande 29 medlemmar.

Till nya medlemmar valdes: Fil. mag. Tage Borgh, Drottningholm; fil. mag. Carl Puke, Äppelvik; hr Eilert Stenberg, Torrom.

I enlighet med Styrelsens förslag fattade Föreningen ett formellt beslut att i slutet av september anordna en entomologisk utställning på Tekniska Muséet och att därvid den av prof. Trägårdh uppgjorda planen skulle följas.

Red. Anton Jansson höll ett kåserande föredrag under titeln: »Några ord om småsteklarnas systematik», och gav däri en målande framställning av de svårigheter och de intressanta problem, som möta, om man vill söka tränga in i dessa djurs, särskilt Proctotrupidernas, systematik och biologi. Hopkombineradet av rätt ♂ med rätt ♀ vällar i synnerhet stort besvär. De bästa tidigare beskrivningarna äro utan jämförelse C. G. Thomsons.

Dr Ahlberg redogjorde för »Körbärsflugan, ett ev. nytillskott till Sveriges fauna». Den på senare år som skadedjur bekanta *Rhagoletis cerasi* L. tycks nämligen vara biologiskt (och därför möjligen även systematiskt) skild från det inhemska djuret med samma namn, som uteslutande kläckts från frukter av *Lonicera*.

Vårexkursionen.

Avresa med tåg till Tullinge söndagen den 4 juni på morgonen. 22 deltagare. Strålände väder. Färdmålet hade utvalts med tanke på det starka angrepp av tallmätaren (*Bupalus piniarius* L.), som året förut konstaterats i den magra tallskogen på grusplatån öster om samhället. Under ciceronskap av prof. Trägårdh studerades här det sorgliga resultatet. I mossan lågo pupporna mycket tätt, en stor del av dem dock parasiterade. Senare spridde sig deltagarna för att jaga var på sitt sätt och utbytet blev ganska gott. Bland fynden kan nämnas: *Lebia crux-minor* och *Cymindis vaporariorum*; *Epinaptera ilicifolia* (äggläggande ♀ på blåbär), *Isturgia carbonaria*, larver av: *Orgyia gonostigma*, *Rhyacia subrosea*, *Dysstroma infusata*, *Perconia strigillaria*. På ungaspar sutto stora, äggstinna ♀♀ av *Asiphum tremulae* och *Pulvinaria vitis*.

Skall rätteligen heta *tinctum* Zett.

»Entomologklubben» hade exkursion till Ösbysjön i Djursholm söndagen den 21 maj. Vädret var dåligt, endast 12 ungdomar hade infunnit sig och resultatet blev medelmåttigt.

Den annonserade entomologikursen för biologilärare i juni måste tyvärr även detta år inställas, huvudsakligen därför, att på grund av trassel vid tryckningen av biologiläraryöreningens medlemsblad, meddelande om kursen ej blev utsänt i tillräckligt god tid.

Sammanträdet måndagen den 5 juni 1944.

Närvarande 35 medlemmar och 3 gäster.

Till ny medlem valdes fil. dr. Sven Runnström, Ängby.

Fil. dr. Håkan Lindberg (Helsingfors) höll ett föredrag betitlat: »Om insektafaunan i hällkaren vid Finlands kuster». Undersökningarna ha senare publicerats i Acta Zool. Fennica. 41 (1944).

Hr Bryk visade en *Argynnis* från Patagonien, på vilken han uppställt det nya släktet *Chilargynnis*.

Tandl. Allander visade tre sällsynta Lepidoptera, tagna av honom i Sk. på Söderåsen samma vår, nämligen *Drymonia chaonia* Hb. (talr.), *Odonotisia carmelita* Esp. och *Nyssia zonaria* Schiff.

Aktuarie Norstrand visade den första i Sverige tagna imago av *Polyploca ridens* Fbr. från Sk. Glimåkra maj 1944 (I. Svensson).

Sammanträdet måndagen den 11 september 1944.

Närvarande 30 medlemmar.

Ordf. tackade för den hyllningsadress, som Föreningen genom sin styrelse överlämnat på hans 70-årsdag.

Prof. Trägårdh redogjorde för den entomologiska utställningens planering.

Sekr. yttrade några minnesord över den unge finske entomologen Stephan Platonoff, som stupat på Karelska Näset.

Till nya medlemmar valdes: Hr Stig E. Bladh, Kumla; grossh. Sture Jönsson, Kristianstad; kamrer Thure Karlström, Ålsten; hr Stig Leijon, Kumla; teol. stud. C. M. Reuterdahl, Uppsala; dr Sture Österlind, Norrköping.

Under rubriken »Sommarens skörd» lämnades meddelanden av följande herrar: Tandl. Allander, *Discoloxia blomeri* Curt., ny för Sverige, tagen av honom vid Skärälid i Sk. I Riksmusei samlingar hade dock anträffats ännu 1 ex., taget av Trafvenfeldt i Mdp. *Polychrosia c-aureum* Kn., likaledes från Skärälid, förut blott känd i 1 ex. från Kristianstad (Ammitzböll). — Lektor Lindroth, *Acylophorus Wagenschieberi* Kiesw. och *Apion astragali* Payk. från Boh. Sämstad, båda nya för landskapet. Vidare meddelade han, att Krogerus under sommaren vid Häggenås i Jtl. funnit två för landet nya insekter, *Xylita livida* J. Sahlb. (kläckt ur Hansenia-angripen granved) och *Formica uralensis* Ruzsky. Den senare hade dock någon vecka tidigare tagits av Lohmander på 2 lok. i Tiveden (Nke). Krogerus

hade också återfunnit *Formica suecica* Adz. vid Jtl. Fors. Lohmander hade i Tiveden även funnit *Oeneis jutta* Hb. vid Ulvsandsmo i Finnerödja (Vg.) samt följande sällsynta Araneider: *Pirata piccolo* Dahl, *Lycosa hyperborea* Thor., *Hygrolycosa rubrofasciata* Ohl. och *Zora parallela* Sim. — Dr Nordström: *Herse convolvuli* (ej sedd i landet på flera år) hade rapporterats från Västerås och Sdm Fagersjö. Följande nordgränser hade förskjutits: *Dryas paphia* L. till Laiksjö i Åsele lpk, *Haemorrhagia fuciformis* L. till Ång. Mellansel, *Sideridis conigera* Schiff. till Jtl. Föllinge, Ottsjön, *Gonospileia mi* Cl. till Lpl. Murjek, *Ellopija fasciaria* L. till Jockmock (allm. 1943 enl. Faugert). *Hesperia freija* Warr. hade av Winbladh och Burrau tagits vid Hjd. Tännaldalen (förut med säkerhet blott i Abisko-omr.). *Cidaria luctuata* Schiff. hade fått sydgränsen nerflyttad till Karlskrona. I Närke hade föredr. själv funnit 40 för landskapet nya arter. — Hr Faugert, *Oeneis jutta*, Vrml. Skagersbrunn. — Ordf., 3 för landet nya Araneider: *Wideria atrotibialis* Cbr. (Upl. Kersön), *Panamomops sulcifrons* Kulcz. (Haparanda, S. Österling), *Xysticus labradorensis* Keys. (Kiruna, S. Österling). Den sistnämnda är även ny för Europas fauna.

Sammanträdet på Tekniska Muséet (Insektutställningen) måndagen den 25 september 1944.

Närvarande 46 medlemmar samt 19 gäster, förutom medlemmarnas damer bl. a. intendenten T. Althin, fil. lic. G. von Schoultz (utställningens kommissarie) och konstnären J. Werkmäster.

Ordf. öppnade sammanträdet och hälsade särskilt de närvarande gästerna välkomna.

Prof. Trägårdh, ordf. i utställningskommittén, höll ett kåserande föredrag, där beröringspunkterna mellan insekterna och människan ur skilda synpunkter belystes.

Under sakkunnig ledning besågs därefter utställningen, som kommer att skildras på annan plats i denna tidskrift.

Efter sammanträdet var en glad supé anordnad i Tekn. Muséets lunchrum. Därvid avtackades de välförtjänta män, som burit huvudbördan i arbetet på utställningen, prof. Trägårdh, intendent Althin, fil. lic. v. Schoultz och konstnären Werkmäster.

Sammanträdet måndagen den 23 oktober 1944.

Närvarande 35 medlemmar samt 1 gäst.

Till nya medlemmar valdes: Stud. Alf Jägerblom, Stocksund; hr Malte Carlsson, Sthlm; läroverksadj. Ture Levin, Sthlm; revisor Sven Pählgren, Sthlm; Klärre & Co, Sthlm.

Prof. Trägårdh lämnade en översikt av insektutställningens facit. Ekonomiskt hade den gått jämnt ihop, och ännu mera tillfredsställande var det stora intresse den väckt, inte minst hos pressen. På lång sikt räknat har utställningen säkerligen haft den största betydelse för Ent. Föreningen

och för främjande av entomologisk verksamhet i Sverige överhuvudtaget. — Ordf. meddelade, att Föreningen begärt statsanslag för utgivande av en broschyr grundad på utställningen.

Fil. dr. Karl-Herman Forsslund refererade I. Agrell: Zur Ökologie der Collembolen. Opusc. Ent. Lund 1941.

Sekr. refererade E. Palmén: Die anemohydrochore Ausbreitung als zoogeographischer Faktor. Ann. Zool. Soc. Vanamo. Hfors 1944.

Stud. v. Post visade *Calosoma sycophanta* L. tagen Vg. Horred juli 1941.

Tandl. Allander meddelade, att han fångat *Xanthoecia flavago* Schiff. på Upl. Runmarö i 1 ex. sept. 1944, och att ex. överlämnats till Riksmuseum.

Dr Nordström meddelade, att de på vårexkursionen vid Tullinge i stor mängd insamlade tallmätarpupporna dels lämnat talrika parasiter, dels genomgående abnormt små fjärilar.

Dr Forsslund omtalade, att han funnit *Formica sanguinea* Latr. i Lpl., Jockmocks s:n, strax s. om Muddus.

Sammanträdet fredagen den 24 november 1944.

Närvarande 28 medlemmar och 3 gäster.

Till nya medlemmar valdes: Kamrer Christian Carlén, Höganäs; hr Nils H. Höglund, Marmaverken; med. dr. Kjell Kjellgren, Uppsala; docent Karl-Gustaf Kling, Uppsala; lektor Karl Lang, Sthlm; med. kand. Sven Ludvig Sjöberg, Uppsala; fil. lic. Gustav Svensson, Sthlm.

Föreningens klubbmästare, fil. lic. R. Malaise höll ett föredrag: »Geologiska och paläogeografiska studier såsom grundval för djurgeografien». Han gav däri en koncentrerad redogörelse för de resultat han kommit till i sin snart slutförda gradualavhandling.

Dr Nordström visade *Euxoa norvegica* Stgr., ny för landet, tagen i 5 ex. på olika lokaler på Öland i juli 1941 av Lohmander (Gbg Mus.). Sannolikt är den dock en lokalform av (eller rent av synonym till) *adumbrata* Ev., utbredd från O.-Sibirien till s. Finland.

Högtidssammanträdet torsdagen den 14 december 1944.

Närvarande 31 medlemmar samt som gäster Dr och Fru Heilesen (Köpenhamn), fruarna Brundin, Carlsson, Ekstedt, Holmer, Jägerskiöld, Lindroth, Lundblad, Nordström, Runnström, Trägårdh, Tullgren, Tunblad, Ågren, fröknarna Andersson, Borggård och Hedstedt.

Till ny medlem valdes fil. dr. Ernst Palmén, Hfors.

Högtidsföredraget hölls av Föreningens ordförande, prof. Tullgren, under rubriken: »Entomologiska minnen från gångna år». Med utgångspunkt från sitt eget liv gav han däri en ingående skildring av de många entomologer, yrkesmän såväl som amatörer, med vilka han sammanträffat och samarbetat.

Efter sammanträdet vidtog mera mänsklig underhållning.

Carl H. Lindroth.